

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЕКСПЕРТІВ
ВІД ВІДДІЛУ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Назва ЗВО /наукової установи

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Номер справи (договору), дата і реєстраційний номер заяви

А-19-0019-232 від 14.11.2019

Вид і назва освітньої програми

Соціальна педагогіка

Шифр та назва спеціальності

231 Соціальна робота

Шифр та назва галузі знань

23 Соціальна робота

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Вид акредитації (первинна/чергова)

Первинна

Гарант освітньої програми (ППП)

Романова Інна Анатоліївна

Прізвище та ім'я відповідального фахівця відділу акредитації ОП

Рудик В.А.

Дата заповнення

20.11.2019

Після отримання доступу до матеріалів акредитаційної справи (до встановленої дати візиту до ЗВО) експерт має:

Стандартна частина

З огляду на виявлені недоліки викладу

у відомостях про самооцінювання освітньої програми

Ознайомитись на веб-ресурсі ЗВО з такими документами:

- ліцензією, зокрема правом ЗВО провадити освітню діяльність за відповідною спеціальністю, при якій функціонує освітня програма, що акредитується;
- документом, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм;
- документом про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (за наявності);
- документом, що регламентує організацію освітнього процесу;
- освітньою програмою та навчальним планом;
- робочою навчальною програмою або сила бусами;
- документами, що регламентують процедуру формування індивідуального навчального плану здобувачів;
- документами, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди тощо);
- документами, що забезпечують організацію практичної підготовки здобувачів;
- із зауваженнями та пропозиціями попередньої акредитації чи акредитації інших програм, що надані фахівцем відділу акредитації (за наявності);
- зі змістом офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності);
- із документами ЗВО, що регламентують процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується.
- ознайомитись із заходами, вжитими ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій.

2. Переконавшись, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та /або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Встановити, чи зведена інформація про викладачів корелює із ОП в частині освітніх компонентів (звернути увагу на достовірність наданої інформації про академічну та/або професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації ОП).

4. Здійснити запит до ЗВО щодо надання необхідної інформації із зазначених фахівцем пунктів.

5. З'ясувати достовірність інформації, наданої ЗВО у відповідних пунктах самоаналізу, на місці.

6. Надати рекомендації ЗВО щодо розміщення в публічному доступі коректної інформації та (за необхідності) підтверджуючих документів, якщо фахівцем відділу акредитації виявлені факти некоректного відображення.

7. З'ясувати наявність та відкритість доступу до відповідних посилань (link), що були не вказані (не долучені) або вказані некоректно під час заповнення відомостей про самооцінювання.

8. Здійснити огляд та встановити наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми:

- навчальних аудиторій, лабораторій тощо;
- бібліотеки, її фондів;
- спеціального обладнання, ліцензованого програмного забезпечення тощо (за необхідності);
- соціальної інфраструктури (гуртожитки, спортивна база тощо).

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ВІДОМОСТЕЙ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТАМ

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна¹, але потребує деяких уточнень.
У відомостях про самооцінювання (далі Відомості) відсутнє посилання на місію та стратегію ЗВО;
Інформація щодо врахування інтересів стейкхолдерів під час формулювання цілей та програмних результатів навчання викладено, потребує змістовних уточнень та підтверджень.

Рекомендація експертній групі

- 1) уточнити наявність внутрішнього документу, в якому зафіксована місія та стратегія ЗВО.
- 2) пересвідчитись відповідності цілей ОП місії та стратегії ЗВО;
- 3) з'ясувати під час виїзної акредитації як саме були залучені стейкхолдери (здобувачі, роботодавці, академічна спільнота) до процесу формування ОП чи наявні підтверджуючі документи (факти) цієї процедури;
- 4) з'ясувати відповідність ПРН за ОП вимогам, стандарту вищої освіти за даною спеціальністю.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує деяких уточнень.
Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання організації освітнього процесу в ЗВО, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, практичну підготовку.
НП не відповідає ОП в частині вибіркової частини дисциплін, в частині назв структурних елементів та їх кількості.
Зміст ОП не корелюється з інформацією викладеною у Відомостях в аспекті забезпечення вибіркової навчальних дисциплін.
Відсутня інформація, щодо того які ОК забезпечують набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.
Відсутня інформація стосовно того, як в контексті практичної підготовки за ОП відбувається співпраця із роботодавцями.
Відсутня інформація стосовно рівня задоволеності студентів та випускників компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП
Інформація щодо врахування ОП вимог відповідного професійного стандарту висвітлено не коректно. Професійний стандарт не затверджено.

Рекомендація експертній групі

- 1) звернути увагу на структуру ОП та НП, з'ясувати причину невідповідності;
 - 2) ознайомитися зі змістом ОП, навчальним планом та відомостями, що викладені в таблицях 1,3 та з'ясувати:
 - чи зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності;
 - чи освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему (структурно логічна схема);
 - чи освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних РН.
- Програмні РН повинні забезпечуватись виключно за рахунок обов'язкових освітніх компонент.

¹ Інформація коректна означає, що інформація викладена по суті питання. Однак, це не виключає необхідності детального та додаткового аналізу експертом викладеної інформації та встановлення її достовірності.

3) переконатись у наявності внутрішніх документів, які регулюють практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Рекомендуємо експертам звернути увагу на опитування студентів стосовно їх практичної підготовки за ОП, ознайомитися із робочими програмами практик;

4) з'ясувати, які ОК за даною ОП спрямовані на забезпечення набуття здобувачами освіти за даною ОП соціальних навичок;

5) ознайомитися з механізмом формування ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та під час бесіди зі здобувачами звернути увагу щодо забезпечення механізму вибіркової дисципліни;

6) під час індивідуальної бесіди зі здобувачами вищої освіти з'ясувати чи враховуються інтереси здобувачів при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною ОП.

7) з'ясувати, чи проводяться та яким чином опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП щодо задоволеності:

- практичною підготовкою;
- механізмом побудови індивідуальної траєкторії.

Якщо опитування проводяться, з'ясувати, яким чином враховуються його результати.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Коментар відділу акредитації

Відсутні посилання (лінки) на документи, що регулюють порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в неформальній освіті.

Рекомендація експертній групі

- 1) переконатись у наявності внутрішніх документів, які регулюють порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО, неформальній освіті.
- 2) ознайомитися з механізмом зарахування результатів навчання отриманих у інших ЗВО, неформальній освіті за даною ОП;
- 3) з'ясувати під час індивідуальних бесід зі здобувачами про те, чи доступним є механізм визнання результатів навчання інших ЗВО та неформальній освіті для учасників освітнього процесу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує уточнення.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання реалізації освітнього процесу, оновлення освітнього контенту, поєднання навчання та наукової діяльності.

Посилання на веб-сторінку ЗВО/ Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти/кафедри, де розміщена інформація про освітній процес на ОП, інформація про цілі, зміст, очікувані результати та критерії оцінювання в межах окремих ОК, відсутнє.

Відсутній опис механізму опитування учасників освітнього процесу щодо організації освітнього процесу, форм та методів навчання за даною ОП.

Інформація щодо зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень в межах ОП з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО потребує суттєвих уточнень.

Рекомендація експертній групі

1) уточнити, наявність внутрішніх документів, які регулюють окремі питання реалізації освітнього процесу, оновлення освітнього контенту, поєднання навчання та наукової діяльності;

2) ознайомитись зі змістом ОП, відомостями, що містяться в таблиці 1,3 та пересвідчитись, що ОК, визначені форми та методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання;

3) переконатися під час виїзної акредитації у доступності інформації для здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів;

4) з'ясувати при особистій зустрічі зі здобувачами чи проводяться опитування для з'ясування рівня задоволеності методами навчання та викладання. Якщо проводяться, то ознайомитись з результатами такого опитування;

5) ознайомитися з процедурою оновлення викладачами освітніх компонентів. Переконатися, що в оновленні змісту навчальних дисциплін відображаються наукові досягнення і сучасні практики у відповідній галузі;

6) ознайомитися з підтверджуючими даними участі здобувачів вищої освіти та викладачів за даною ОП у програмах міжнародного обміну, міжнародних проектах. З'ясувати чи доступною є інформація про участь у міжнародних обмінах, проектах, конкурсах для здобувачів за даною ОП та викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Коментар відділу акредитації

Інформацію викладено коректно, але потребує уточнення.

Відсутнє посилання на веб-сторінку сайту, де оприлюднюються форми та строки контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів освіти.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які визначають контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та питання академічної доброчесності.

Відсутній опис практики застосування на даній ОП процедур:

- повторного проходження контрольних заходів;

- запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та опис прикладів застосування таких процедур на даній ОП.

Відсутня інформація про проведення моніторингу щодо обізнаності здобувачів освіти з процедурами проведення контрольних заходів.

Рекомендація експертній групі

1) переконатись у наявності внутрішніх документів, які визначають контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та питання академічної доброчесності;

2) переконатися в оприлюдненні на веб-сторінці ЗВО інформації про форми та строки контрольних заходів, критерії оцінювання;

3) під час індивідуальних бесід зі здобувачами з'ясувати, яким чином і у які строки доводиться інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання.

4) з'ясувати чи проводяться опитування студентів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання, щодо наявності конфліктних ситуацій за результатами оцінювання. Якщо проводяться, ознайомитися з результатами такого опитування;

5) ознайомитися з практикою повторного проходження контрольних заходів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів за даною ОП;

6) пересвідчитися у перевірці на плагіат наданих здобувачами освіти результатів наукової чи академічної роботи;

7) під час індивідуальних бесід пересвідчитися у проведенні заходів з популяризації академічної доброчесності на даній ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація по критерію коректна, але потребує деяких уточнень.

Відсутні посилання на внутрішні документи, які регулюють питання добору кадрів та професійного розвитку викладачів.

Відсутні посилання на підтверджуючі документи (факти) про залучення роботодавців до освітнього процесу, професіоналів практиків, роботодавців, експертів в галузі до аудиторних занять.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з внутрішніми документами, що регулюють питання добору кадрів, професійного розвитку викладачів та розвитку викладацької майстерності. Провести індивідуальні зустрічі, переконатися прозорості механізму добору кадрів, у дієвості системи стимулювання професійного розвитку та підвищення фаховості викладачів;

2) ознайомитися зі змістом таблиці 2 та з'ясувати відповідність викладачів дисципліні, яку викладає, ґрунтуючись на індивідуальному підході та беручи до уваги надані ЗВО пояснення. До уваги необхідно брати академічну та професійну кваліфікацію;

3) під час виїзної акредитації провести індивідуальні зустрічі, ознайомитися з підтверджуючими документами та переконатися:

- у реальному залученні роботодавців, експертів в галузі, професіоналів практиків до організації та реалізації освітнього процесу; до проведення аудиторних занять;
- у професійному розвитку та підвищенні фаховості викладачів.

4) з'ясувати, яким чином відбувається моніторинг рівня професіоналізму викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Коментар відділу акредитації

Інформація викладена коректно, але потребує уточнення.

Відсутня інформація про результати опитування здобувачів задля виявлення і врахування їх потреб та інтересів в освітньому середовищі.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з результатами опитування здобувачів щодо виявлення їх потреб і інтересів та яким чином вони враховуються;

2) переконатися в тому, що фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання;

3) переконатися через інтерв'ю зі здобувачами у реалізації механізму освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти; з'ясувати дієвий спосіб психологічної підтримки студентів;

4) переконатися в тому, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами;

5) з'ясувати чи проводилися, якщо так то ознайомитися з результатами опитування студентів з метою виявлення випадків дискримінації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна, але потребує деяких уточнень.

Інформація про перегляд даної ОП та приведення її у відповідність до стандарту вищої освіти потребує документального підтвердження та уточнення.

Відсутні посилання на документи (факти), які би могли підтвердити інформацію про співпрацю з роботодавцями, участі академічної спільноти та здобувачів у перегляді ОП.

Відсутнє підтвердження інформації про проведення моніторингу у визначенні позиції здобувачів вищої освіти щодо якості ОП.

Рекомендація експертній групі

1) ознайомитися з механізмом перегляду ОП. З'ясувати чи приведена у відповідність нова ОП за даною спеціальністю стандарту вищої освіти, чи було враховано пропозиції здобувачів, роботодавців при перегляді ОП, яким чином і чи наявні підтверджуючі документи (факти) співпраці з роботодавцями, здобувачами у перегляді ОП.

2) під час виїзної акредитації в процесі індивідуальних бесід та ознайомлення з документами звернути увагу на механізм участі студентства та роботодавців в процедурах

забезпечення якості ОП. Ознайомитися з практикою опитування учасників освітнього процесу з питань вдосконалення якості освіти;

3) ознайомитися з матеріалами, які підтверджують взаємозв'язок випускників ОП та ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Коментар відділу акредитації

Посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО проекту відповідної освітньої програми не коректне.

Рекомендація експертній групі

Переконатись у розміщенні на веб-сайті ЗВО проекту ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження – не застосовується

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Коментар відділу акредитації

Інформація коректна

Рекомендація експертній групі

-

Скарги відсутні

Загальні зауваження попередніх експертиз відсутні

Інше (в разі потреби)

Звернути увагу на розбіжність в інформації про гаранта освітньої програми у Відомостях. З'ясувати причину розбіжності.